

Nr 229.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till inventering av typskogar m. m.; given Stockholms slott den 3 mars 1944.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 mars 1944.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, QUENSEL, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF, RUBBESTAD.

Efter gemensam beredning med t. f. chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Domö, anför chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, följande.

1:o)

På tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1943/44 har Kungl. Maj:t förut denna dag på min föredragning äskat ett reservationsanslag av 50 000 kronor till *inventering av typskogar*. Såsom framgår av vad jag anför vid anmälan av denna anslagspunkt, avser anslaget att bestrida de på löpande budgetår fallande kostnaderna för en såsom förberedelse till allmänna fastighetstaxeringen erforderlig uppskattning av typskogar, för vilken kostnaderna beräknats till sammanlagt 135 000 kronor. För det planerade upp-

skattningsarbetet lämnades i nyssnämnda sammanhang en redogörelse, till vilken jag tillåter mig hänvisa.

Medel till bestridande av de återstående, på nästa budgetår fallande kostnaderna böra anvisas å riksstaten för nästa budgetår. Jag förordar, att för ändamålet anvisas ett reservationsanslag av 85 000 kronor.

Med åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Inventering av typskogar* för budgetåret 1944/45
anvisa ett *reservationsanslag* av ..... kronor 85 000.

2:o)

I samband med den allmänna fastighetstaxeringen år 1945 är en *allmän jordbruksräkning* avsedd att verkställas. Chefen för jordbruksdepartementet har tidigare anmält förslag om utförande av nämnda jordbruksräkning. Jag får nu anmäla frågan om de på budgetåret 1944/45 fallande kostnaderna härför.

Lantbruksstyrelsen och *statistiska centralbyrån* ha i gemensam skrivelse den 11 februari 1944, vari framställning om utförandet av jordbruksräkningen gjorts och kostnadsberäkningar för densamma framlagts, hemställt, att för ändamålet måtte under budgetåret 1944/45 till statistiska centralbyråns förfogande ställas ett belopp av 60 000 kronor till löner och ett belopp av 21 000 kronor till omkostnader.

Beträffande kostnaderna för jordbruksräkningen ha ämbetsverken i hudsak framhållit följande.

Ämbetsverken ha utgått från att bearbetning med hjälp av hålkortsmaskiner i så stor omfattning som möjligt kommer till användning vid denna jordbruksräkning liksom vid den närmast föregående. Ämbetsverken anse detta vara nödvändigt med hänsyn till att med den differentierade bearbetning av materialet, som är avsedd att äga rum, resultaten kunna erhållas fortare och kostnaderna enligt erfarenhet bli avsevärt lägre.

Med nuvarande avlöningsbestämmelser skulle avlöningskostnaderna för 1937 års jordbruksräkning ha uppgått till omkring 309 000 kronor. Härvid har även räknats med en förhöjning av de tillfälliga tjänstemännens i statistiska centralbyrån arvoden, som trätt i kraft fr. o. m. den 1 juli 1943.

Med hänsyn tagen till de förändringar i omfattningen och i fråga om insamlingsmetoden, vilka föreslagits beträffande den stundande jordbruksräkningen jämfört med den närmast föregående, beräkna ämbetsverken avlöningskostnaderna, inklusive rörligt tillägg efter 15 procent, för densamma till 220 000 kronor, bortsett från kristillägg, som enligt nuvarande grunder (16 procent) skulle uppgå till omkring 35 200 kronor. Inberäknat kristillägg skulle alltså avlöningskostnaderna uppgå till 255 200 kronor, vilket belopp med 53 800 kronor understiger förenämnda enligt nuvarande avlöningsbestämmelser beräknade kostnadsbelopp för 1937 års jordbruksräkning, 309 000 kronor. Ämbetsverken utgå från att kristillägg komma att bestridas från vederbörande allmänna anslag under sjunde huvudtiteln, varför alltså för den kommande jordbruksräkningen skulle erfordras ett belopp å 220 000 kronor

till avlöningskostnader. Då bearbetningen är avsedd att påbörjas i januari 1945, skulle av nämnda belopp 60 000 kronor behöva anvisas redan för budgetåret 1944/45.

Som ledare för jordbruksräkningen erfordras en tjänsteman att närmast under vederbörande byråchef förestå arbetet. I betraktande av detta arbetes stora omfattning torde liksom fallet varit vid de tidigare jordbruksräkningar denna befattning icke böra placeras lägre än i 21 lönegraden. Dessutom erfordras ett antal icke-ordinarie befattningshavare i högre lönegrad än skrivbiträdesgraden men högst Eo 18.

För den maskinella bearbetningen av uppgiftsmaterialet beräkna ämbetsverken en kostnad av 32 000 kronor (30 030 kronor 50 öre vid 1937 års jordbruksräkning), varav 14 000 kronor för budgetåret 1944/45.

Beträffande anslag till bränsle, lyse och vatten är att märka, att i motsats mot vid föregående jordbruksräkning kostnader för lokalernas uppvärmning denna gång måste beräknas, då jordbruksräkningen torde komma att förläggas till de lokaler i Svartmangatan 9, som numera bruka användas för statistiska centralbyråns utredningar. Med nuvarande bränslepris skulle från anslaget i fråga erfordras 10 000 kronor (1 504 kronor 41 öre vid 1937 års jordbruksräkning), varav 3 000 kronor för budgetåret 1944/45.

Övriga omkostnader beräkna ämbetsverken till 12 000 kronor (12 793 kronor 28 öre vid 1937 års jordbruksräkning), varav 4 000 kronor för budgetåret 1944/45.

Beträffande kostnaderna för tryckning av en publikation rörande resultaten av den stundande jordbruksräkningen utgå ämbetsverken från att dessa komma att bestridas från statistiska centralbyråns anslag till publikationstryck. Beräkning av dessa kostnader kommer därför att ske i samband med statistiska centralbyråns riksdagspetita.

Vad ersättningen till hushållningssällskapen för deras medverkan angår, må framhållas, att vid senaste jordbruksräkning ett belopp av 50 000 kronor utgick i sådan ersättning. Då arbetet för hushållningssällskapen och deras lokala organ sammanlagt torde bli av ungefär samma omfattning som vid 1937 års jordbruksräkning men kostnaderna till ersättningar till de lokala organen måste bli avsevärt högre än då, synes ett belopp av 60 000 kronor böra tillerkännas hushållningssällskapen för ändamålet ifråga.

Kostnaderna för 1944 års jordbruksräkning skulle sålunda bli följande:

Löner och rörligt tillägg	220 000 kronor
Bränsle, lyse, vatten	10 000 »
Övriga expenser ¹	44 000 »
Ersättning till hushållningssällskapen	60 000 »

Summa 334 000 kronor.

Härtill komma kristillägg (35 200 kronor) och kostnader för publikationstryck.

Trots de betydande begränsningar i jämförelse med tidigare jordbruksräkningar, som med hänsyn till förefintligheten av i annan ordning insamlat och bearbetat material förutsatts skola ske vid den kommande jordbruksräkningen, ha kostnaderna beräknats uppgå till sammanlagt 334 000 kronor, därav 60 000 kronor i ersättning till hushållningssällskapen för deras medverkan. En närmare prövning av möjligheterna att begränsa dessa kostna-

*Departements-
chefen.*

¹ Här ingår hyra för räknemaskiner och för anskaffande av räknkort med 32 000 kronor.

der har icke nu varit möjlig och synes icke heller vara erforderlig i förevarande sammanhang, då endast en mindre del av beloppet behöver anvisas för nästa budgetår. Jag torde få återkomma till frågan vid anmälan av anslagsäskandena för budgetåret 1945/46. Med denna utgångspunkt kan jag tillstyrka, att det belopp av 60 000 kronor, som begärts till löner under budgetåret 1944/45, anvisas såsom reservationsanslag å riksstaten för nästa budgetår, lämpligen under rubriken Statistiska centralbyrån: Avlöningar till personal vid 1944 års allmänna jordbruksräkning.

Vad angår de omkostnader, som under nästa budgetår beräknats uppkomma på grund av jordbruksräkningen och som uppgå till sammanlagt 21 000 kronor, torde dessa få bestridas från det förslagsanslag till statistiska centralbyråns omkostnader, som i statsverkspropositionen äskades med 142 500 kronor. På grund av denna belastning får man givetvis räkna att nämnda anslagsbelopp kommer att överskridas.

Med åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Statistiska centralbyrån: Avlöningar till personal vid 1944 års allmänna jordbruksräkning* för budgetåret 1944/45 anvisa ett *reservationsanslag* av ..... kronor 60 000.

Vad departementschefen under punkterna 1:o) och 2:o) hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, bifaller Hans Maj:t Konungen samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Birger Öhman.